

Praktyczny Poradnik Stosowania Fungicydów w Pielęgnacji Trawników i Łąk

Latin R. 2011. A Practical Guide to Turfgrass Fungicides. APS Press – The American Phytopathological Society. St. Paul, Minnesota, USA, 270 ss. ISBN 978-0-89054-392-4

Jak to podkreślono we „Wstępie” (s. VII) książka będzie wysoce przydatna dla doradców w zakresie ochrony roślin oraz szerokiego kręgu osób mających ogrody z dużymi powierzchniami trawników, a przede wszystkim dla osób świadczących usługi w zakresie ochrony trawników, trawiastych kortów tenisowych, a także różnych użytków zielonych. Należy podkreślić, że Wydawnictwo APS Press wydało w 2005 roku poradnik pod tytułem „Kompedium Chorób Trawników” (Compendium of Turfgrass Diseases), a więc zainteresowane osoby znajdą w obydwu książkach wyczerpujące informacje, jak utrzymać ładne trawniki w ogrodach przydomowych oraz w parkach miejskich.

W rozdz. 1. „Podstawowe informacje o fungicydach dla ochrony trawników i łąk” (s. 1–26), w zwięzły sposób przedstawiono historię wdrożenia fungicydów do ochrony i pielęgnacji trawników przydomowych lub ich dużych kompleksów oraz kortów tenisowych. W kilkunastu tabelach oraz za pomocą licznych rysunków przedstawiono różne grupy związków chemicznych jako substancje aktywne oraz formy użytkowe fungicydów do pielęgnacji trawników.

W rozdz. 2. „Mechanizmy działania fungicydów” (s. 27–47) scharakteryzowano różne grupy fungicydów działające na błony komórkowe grzybów, metabolizm kwasów nukleinowych, mitochondrialne kompleksy oraz inne procesy enzymatyczne.

W rozdz. 3. „Odporność na fungicydy” (s. 49–77) w bardzo przejrzysty sposób omówiono zjawiska odporności fitopatogennych grzybów na fungicydy, załączając leksykon oraz wiele rysunków ilustrujących i wyjaśniających mechanizmy odporności grzybów na fungicydy oraz wskazówki, jak spowalniać lub zapobiegać takim zjawiskom.

W rozdz. 4. „Czynniki wpływające na skuteczność fungicydów” (s. 79–106) przedstawiono historię badań nad wpływem stosowanych dawek fungicydów na ich skuteczność przeciw fitopatogennym grzybom podkreślając znaczenie koncentracji i dawek fungicydów oraz dobrze ilustrując ich skuteczność, a także podkreślając znaczenie

poziomu nawożenia azotem na wyniki zwalczania patogenów.

W rozdz. 5. „Biofungicydy, związki fosforowe oraz preparaty bez praw patentowych” (s. 107–121) omówiono przydatność i zakres stosowania biologicznych fungicydów oraz preparatów chemicznych z wygasłymi prawami patentowymi.

W rozdz. 6. „Interakcje między fungicydami” (s. 123–135) przedstawiono wiele przykładów wykorzystania mieszanin fungicydów celem uzyskania skuteczniejszej ochrony traw przed grzybami z rodzaju *Plasmopara*, *Pythium* i *Venturia* spp.

W rozdz. 7. „Programowanie wykorzystania fungicydów w zwalczaniu grzybów powodujących choroby trawników” (s. 137–156) przedstawiono bardzo przydatne informacje dla programowania terminów stosowania fungicydów w oparciu o: (1) sztywne terminy zabiegów; (2) terminy w oparciu o zjawiska pogodowe; (3) terminy zabiegów oparte o objawy porażenia roślin przez chorobotwórcze grzyby.

W rozdz. 8. „Przepisy prawne dotyczące stosowania fungicydów” (s. 157–167) omówiono bardzo szczegółowo przepisy prawne obowiązujące w USA w zakresie rejestracji i stosowania środków ochrony roślin, a informacje te mogą zainteresować polskich czytelników.

W rozdz. 9. „Interpretacja wyników oceny skuteczności fungicydów” (s. 229–239) podkreślono konieczność i zasady obiektywnej oceny skuteczności działania zabiegów fungicydami ilustrując to licznymi rycinami i tabelami.

W rozdz. 10. „Choroby trawników – ich charakterystyka, zapobieganie i zwalczanie” (s. 181–228) dokonano przeglądu i charakterystyki taksonomicznej i biologicznej kilkunastu gatunków grzybów, będących sprawcami chorób różnych gatunków traw wykorzystywanych do tworzenia trawników przydomowych oraz w parkach miejskich. Zainteresowane osoby znajdą tutaj opisy następujących patogenów: *Colletotrichum cereale*, *Rhizoctonia solani*, *Sclerotinia homeocarpa*, *Microdochium nivale*, *Pythium* spp. i wiele innych, a ich opisom towarzyszą bardzo dobre ilustracje.

Rozdz. 11. „Charakterystyka fungicydów do pielęgnacji trawników” (s. 229–259) zawiera bardzo szczegółowe opisy ponad 30 substancji chemicznych będących aktywnymi składnikami handlowych fungicydów zarejestrowanych i zalecanych do pielęgnacji trawników i łąk w USA. Każdy fungicyd został scharakteryzowany według następującego schematu: (1) klasa chemiczna, (2) stopień

zagrożenia wystąpienia odporności według klasyfikacji FRAC, (3) mobilność w glebie, itp.

Powyższe informacje wskazują, że jest to unikalny poradnik, niezwykle przydatny do rozpoznawania zagrożeń dla pastwisk, trawników i ogrodów ze strony licznych gatunków grzybów, które mogą obniżać estetyczne walory trawników w parkach lub użytkowość pastwisk i łąk dla wypasu bydła oraz produkcji paszy i siana na zimę.

Jerzy J. Lipa
Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy
Władysława Węgorka 20, 60-318 Poznań
J.J.Lipa@iorpib.poznan.pl